СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 209. Джерзи Ситі, Н. Дж., середа, 9. вересня 1931. VOL. XXXIX. No. 209. Jersey City, N. J., Wednesday, September 9, 1931. THREE CENTS.

В "ДЕНЬ ПРАЦІ" ДОМАГАЛИСЯ ВСЮДИ ПРАЦІ Й ДОПОМОГИ БЕЗРОБІТНИМ

На „Лейбор Дей" виголошено по ріжних містах Злучених Держав богато промов, яких темою було безробіття. Майже всі бесідники, а між ними були найвизначніші суспільні діячі, не закривали очей на ту катастрофу, яка жде Америку, коли вона не розвяже завчасу питання безробіття. Один тільки секретар праці Док говорив оптимістично й оборонив уряд, виказуючи, що він зробив, що було в його силах. Між іншим говорили бесідники таке:

КАТОНВУД (Айдаго). — Сенатор Бора заявив, що богачі мусять знати, що це вони мають тепер дати удержання безробітним. І коли вони цього не зроблять по добрій волі, то, казав Бора, будуть до того змушені. Тоді держава перейме на себе цей обовязок і буде змушена наложити на покриття нових видатків додаткові податки, які спадуть головно на богачів. Бора казав, що богачі повинні піти слідом за сенатором Кузеном, котрий жертвував для безробітних $1,000,000.

НЮ ЙОРК. — Сенатор Вагнер критикував уряд за його допомогову акцію в справі допомоги безробітним. Він казав, що уряд тільки те робить, що збирає до купи федеральні, стейтові й міські бюра допомоги. Вагнер домагався теж видачі державних бондів на $2,000,000, а за одержані в той спосіб гроші дати негайну роботу 1,000,000 безробітним.

ОТОМВА (Айова). — Вилієм Ґрін, президент Американської Федерації Праці, остерігав правительство, що коли воно не запобіжить в Америці безробіттю, то прийде до системи безробітної пайки. Він казав, що промисл мусить це розуміти, що право на працю є святим правом робітника.

ТАМПА (Флорида). — Сенатор Пет Герисон скидав усю вину за депресію на високу тарифу, яка знищила американський ринок і відобрала людям працю. Він теж є тої думки, що коли не буде іншої помочі, то треба допомогти безробітним з державної каси.

ШИКАГО. — Ґовернор Вилієм Морей з Оклагоми скидав усю вину за безробіття на банкирів. Він казав, що коли не буде змінена в найблизшім часі американська політична машина, матимемо вкороті 15,000,000 безробітних та революцію в краю.

ДЕ МОЙН (Айова). — Джан Л. Луіс, голова „Юнайтед Майн Воркерс оф Америка", вважає депресію безоглядним ударом у заробітну платню робітника. Він каже, що не можна говорити в Америці про поступ так довго, поки капіталізм не буде побудований на здоровій основі, себто коли не буде рівного розподілу доходів.

Луіс каже, що бизнес має сам розвязати ту квестію, а коли не зможе, тоді нарід возьметься до цього.

ДІТРОЙТ. — Метю Вол, заступник президента Американської Федерації Праці, говорив проти судових заказів та домагався цілковитого їх знесення і права на свобідну організацію робітника.

БОСТОН. — Мейор Корлі обговорював потребу негайного заведення пятьденного тижня праці. Разом з тим заявив, що 7,000 міських робітників працюватимуть у найблизших днях тільки 5 днів на тиждень.

ПАТСВИЛ. — Сенатор Джеймс Дейвис підкреслив, що цілий світ переживає найбільшу в історію людства депресію, а Америка переходить її ще найлекше. Далі зазначив, що не буде дійсного звороту до кращого, поки не прийде до ліпшого розподілу доходів у промислі, щоби тими доходами користувалися в рівній мірі фармери і ті, що працюють за заробітничу платню.

ЗБУНТОВАНІ МОРЯКИ ПІДДАЛИСЯ.

САНТІЯГО (Чіле). — Цивільне населення стануло по стороні правительства, а заявилося проти збунтованих моряків, котрим навіть не хотіло доставляти поживи. Це зліквідувало остаточно бунт фльоти. Не обійшлося одначе без боротьби. Воєнні кораблі зі збунтованими моряками бомбардовано з літаків. По стороні частин, котрі були вірними правительству, є 300 вбитих. Вже з того видно, що боротьба була поважна.

БАНК БОСАКА В КЛОПОТАХ.

СКРЕНТОН. — Депозити замкненого минулої суботи „Босак Стейт Бенк" виносять $5,611,000. Босак надіється, що по ліквідації буде настільки гроша, що буде можна виплатити всіх депозиторів.

В тім банку держало свої ощадности богато Українців.

31,000,000 ДІТЕЙ І СТАРШИХ ДО ШКОЛИ.

ВАШИНГТОН. — Статистика виказує, що біжучого місяця піде до шкіл у Злучених Державах понад 25,000,000 дітей. Учити їх будуть 850,000 учителів. До каледжів і університетів піде 1,500,000 учеників, а до ріжних приватних шкіл 4,500,000. Разом матимемо в школах 31,000,000 учеників, себто більше ніж четвертину всього населення.

УКРАЇНСЬКА ПРОГРАМА НА РАДІО.

В середу, дня 9-го вересня, в год. 8.40 до 9.05, відбудеться українська програма на Радіо Стації W. N. Y. C. 570 кс. в Ню Йорку.

Програма відбудеться заходом Українського Тріа, під проводом Михайла Вдовяка, 539 Іст 11 вулиця в Ню Йорку.

Хто буде слухати, проситься своє вражіння написати на стацію.

ЧУЖІ ТАНЦІ НА СЕЛІ І ЩО З ТОГО ВИЙШЛО.

Читальня „Просвіти" в Романівці, пов. Теребовля, влаштовувала вечерниці з танцями. На забаву прийшли хлопці з сусідньої Могильниці. Забава йшла гарно, все було в порядку. Аж нарешті зажадали могильницькі хлопці, щоби музика грала „мазура". Діло в тім, що могильницькі хлопці спровадили собі з Тернополя учителя танців (Жида), який повичучував їх ріжних неукраїнських танців. От вони хотіли пописатися перед романівськими читальниками. Але що їх було кількох, то всі присутні спротивилися тому, жадаючи, щоби музика грала такі танці, які би могли всі танцювати. Таким чином „мазур" відпав. Та тут щойно починається сумна історія. Могильницькі хлопці (між ними диригент могильницького хору і оркестри п. Дарміць) покинули з обуренням забаву. На другий день хтось вислав до староства в Теребовлі анонім, в якім понаписувано, будьтоби панна Бойчуківна з Романівки взивала не танцювати мазура, бо „то польський танець", будьтоби вона просто „підбурювала одну народність проти другої". Староство поручило жандармерії перевести слідство (на основі аноніму!). Поліція витягнула страшний § 65 і тепер романівські читальняники, а в першу чергу діяльна панна Бойчуківна, мають неабияку халепу. От до чого доходить, коли українські хлопці нехтують свої танці.

4,000 БОЧОК МАСЛА НА ДНІ МОРЯ.

Минулого року на побережі Данії пароплав „Обреґон", що віз вантаж 4,000 бочок масла, зударився з іншим пароплавом і затонув. Масло було призначене для Англії. Пароплав лежить уже рік на морськім дні і щойно тепер приступили нурці до праць щоби добуття пароплава або принаймені масла. Праця йде дуже пиняво, бо корабель затонув на глибокому місці і нурець може працювати там лише 15 мінут, а відтак мусять його витягати на поклад корабля, щоби віддохав. Нурці хочуть вибуховими матеріялами розсадити один бік пароплава, бо він лежить боком, а бочки з маслом самі виплинуть на поверхню води. Пробували масло з 65 бочок, які вже вдалося добути, і воно має смак зовсім свіжого масла, хоч воно лежить на морськім дні цілий рік.

НОВІ НАПАДИ ІНДІЯНІВ.

В Парані (Бразилія) Індіяни знов напали на околицю Алкобаса і вбили дві бразилійські родини. В околиці Гамалейра Індіяни племени Гаяпо вбили 7 осіб і 5 дітей. Всі жертви мали розторощені голови.

„БОРДЕР" УКРАВ ДИТИНУ В ХАЗЯЇНІВ.

Дня 19 березня 1929 року пропав з дому Цапів, українських громадян з Ню Гейвен, Конетикот, їх хлопчина Іван Цап, котрому тоді було яких 4 роки. Спершу родичі не звертали уваги на те, що дитини не було дома, тим більше, що їх „бордер" Осип Урбан любив брати дитину до „мувіс". Коли однак минуло кілька годин, а хлопчина все таки не появлявся, занепокоєна мати повідомила поліцію, яка сейчас почала слідство. Призначеному до справи детективови впало відразу в очі, що з хлопчиною пропав теж без сліду Урбан. Поліція скоро довідалася, що Урбан купив собі й хлопцеви білет до Польщі на корабель „Левайетен", предложивши якийсь папір, що нібито за підписом матери хлопця мав стверджувати, що він є правним опікуном дитини.

Поліція повідомила федеральний уряд і цей старався зловити Урбана, як він висів з корабля у Франції, але Урбанови вдалося якось не тільки висісти з корабля без перешкоди, але й проїхати через Францію. Аж дня 4 квітня американський уряд дізнався, що Урбан і хлопець знаходяться в Данціґу. Тут його польський уряд заарештував. Дитину взято до захисту, а Урбана посаджено до арешту. У захисті дитина набралася шкарлятини і її треба було віддати до шпиталю. Батьки мусіли роздобути гроші на подорож хлопця до Америки. Аж у вересні 1929 року хлопець побачив назад своїх родичів.

Американський уряд хотів ще дістати Урбана на суд, але цього не можна було зробити, бо Урбан ще не став американським горожанином, отже ще був формально горожанином Польщі, а тимсамим його не можна було видати з Польщі. Услужливий польський уряд став укладати з американським урядом новий договір, щоби Польща могла давати Америці своїх власних горожан, які повинили злочин в Америці. Цей договір має бути незадовго викінчений і тоді Урбан має бути відосланий до Америки та буде поставлений на суд, хоч він тимчасом пробує ратуватися від цього зголошенням до служби в польській армії.

НІМЕЦЬКИЙ ГЕНЕРАЛ ФОН СЕКТ ПРО МАЙБУТНЮ ВІЙНУ.

Генерала фон Секта вважають тепер найздібнішим полководцем у світі. Його таланту всі бояться, хоч він не займає ніякої посади.

Цими днями звернувся до нього один журналіст з таким запитом: „Пане генерале, а чи смію я вас запитати, чи німецько-польські тертя не загрожують світовому миров?"

Фон Сект уважливо поглянув на журналіста, всміхнувся і не відповів нічого.

„Нам дуже важно знати вашу важну думку".

Генерал дальше мовчав.

„Саш журнал збирає в справі війни й мира велику анкету, котрої ціль має бути установлення тривкого мира".

„Я твердю, пане, що теперішне положення Німеччини безнадійне для цілої Німеччини, зовсім неможливе... зовсім неможливе..." — відповів фон Сект. „Але я трохи забагато сказав. Пане, я не додам ані слова"...

БОМБОВИЙ ЗАМАХ В ЕКАТЕРИНБУРГУ.

Невідомі справники кинули бомбу до будинку команди полку піхоти в Екатеринбургу. Бомба експльодувала та вбила 6 старшин, а 10 ранила.

НАРІКАЮТЬ НА ЕМІГРАЦІЮ.

В польській газеті „Люд" читаємо про велике розчарування знаводу еміграційної нужди, яку переживають Поляки в Перу. Та ми додамо від себе, що така сама доля стрінула тих, котрі приїхали до Бразилії до Еспіріто Санто. Деякі, що повернули відтам, страшно нарікають на все — головно на клімат, що попросту вбиває переселенців. Та воно було найлішне ніколи перед часом не хвалити еміграційного терену, бо терен такий для інших найліпший, а для Европейців нераз убийчий. Це саме сталося і в Еспіріто Санто. Хвалилось передше, що там для Поляків добре, а тимчасом хай редактори поїдуть там і побачать, у якій нужді переживає Поляк-еміґрант в Еспіріто Санто — („Праця").

КРАЩА СМЕРТЬ НІЖ НЕЗГОДА З ЖІНКОЮ.

Стефан Возьний, візник з Давидова коло Львова, посварився з жінкою і так чо прингоду взяв собі до серця, що вистрілом з короткого кріса відобрав собі життя.

РОДИННА ТРАГЕДІЯ.

Залізничий робітник у Каміноброді, пов. Городок Ягайлонський, Василь Марущак, довідався, що його 25-літна жінка Розалія пропадає за залізничим робітником Йосифом Хмелем. Щоби покласти цьому кінець, він не знав іншого способу, тільки стріляти: її та свою. В ночі, коли жінка спала, стрілив до неї двічі з револьвера. Опісля зробив те саме з собою. Побуджені стрілами сусіди збіглися до хати Марущака і побачили обоїх у крові. Покликали лікаря, який уділив першої помочі і велів тяжко раненого Василя відставити до львівського шпиталю, а лекше ранену жінку залишив домовій опіці.

САМОГУБСТВА.

Під колеса поспішного потягу коло білогорського ліса під Львовом кинулася 27-літна Йосифа Савіцька і згинула на місці. Причиною самогубства була заведена любов і неохота до життя. — В Стрийському парку у Львові знайшли 17-літну дівчину, що лежала напів мертва. Показалося, що напилася сільного квасу. Ратункове поготівля відвезло її до шпиталю.

ОТЖЕ РІВНОПРАВНІСТЬ?

При надаванні прав приватним середним школам у Станиславові міністерство освіти відкинуло подання української жіночої гімназії „Рідної Школи" та коедукаційної гімназії евангелицької віроісповідної громади.

ПОВСТАННЯ ІНДІЯНІВ.

В Консейсоу да Арагвая (Бразилія) станули Індіяни до боротьби з білим населенням. Богато вони побили родин, а 6 дівчат взяли з собою.

МЕК ДОНЕЛД ЗАКЛИКАЄ НАЦІЮ ДО ПІДТРИМКИ УРЯДУ

АНГЛІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ЗІБРАВСЯ НА НАДЗВИЧАЙНУ СЕСІЮ.

ЛОНДОН (Англія).—Премієр-міністер Мек Донелд звернувся до англійського народу з закликом піддержки уряду в тяжку годину, коли він напружує всі зусилля, щоб перебороти кризу, яка захопила Англію. Мек Донелд у своєму заклику говорить, що всі спеціяльні міри, які уряд буде просити парлямент ухвалити, викликані реальними обставинами тяжкої кризи, якої не слід перебільшувати, або зменшувати.

Головним бесідником зі сторони опозиції уряду Мек Доналда буде Гендерсон, що тепер став лідером Партії Праці. Та він поставлений у досить тяжке становище, бо багато заходів, які запропонує парляментови уряд, були одобрені більшістю членів уряду, коли він складався лише з членів Партії Праці, а між ними був і Гендерсон. Сподіваються, що ця сесія уряду буде коротка й можливо, що парлямент буде розвязаний з призначенням нових виборів.

Зі всіх сторін Англії й з ріжних кол її населення поступають до уряду добровільні пожертви на піддержку фінансів держави. Король англійський дав 50 тисяч фунтів зі свого утримання, що він одержує від держави, наслідник престола дав 10 тисяч фунтів стерлінгів зі своїх приватних доходів. Таксамо й інші члени королівської родини дали певну суму пожертв. Навіть бідні робітники пересилають до державної скарбниці свої пожертви на покриття державного недобору.

ФРАНЦУСЬКО-РОСІЙСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ В СЛІПОМУ КУТІ.

ПАРИЖ (Франція). — Переговори, що ведуться між Францією та радянською Росією в справі заключення торговельного договору знайшлися в сліпій вулиці. Передумовою порозуміння Франції з Росією має бути заключення большевиками гарантних договорів між пограничними державами, Румунією та Польщею. Румунія не може прийти до порозуміння з Росією через Бесарабію, а тому це стоїть на перешкоді заключенню Францією договору з большевиками.

Франція змушена числитися з Румунією, бо вона є одною з тих держав малої антанти, які цілковито підпирають політику Франції супроти Німеччини та інших держав.

ПРОДАЮТЬ ПРАПОРИ ПОЛТАВСЬКОЇ БАТАЛІЇ.

ГЕЛЬСІНҐФОРС (Фінляндія).—Большевики запропонували Фінляндії купити в них прапори фінських полків, які нібито брали участь у полтавській баталії по стороні шведського короля Карла XII і гетьмана Мазепи. Ці прапори після перемоги московського війська нібито попалися в руки Москалів.

Знавці фінляндської історії та старовини тепер стараються вияснити, чи дійсно в полтавській баталії брали участь фінляндські полки й чи це їх прапори, бо це можуть бути прапори, які Росія в ріжні часи ограбила, нападаючи на Фінляндію.

ХОЧУТЬ БЕЗРОБІТНИХ ПОСАДИТИ НА ЗЕМЛЮ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Міністер фінансів Дітрікс виступив з проєктом, щоб уряд виасигнував з державних коштів 50 міліонів долярів, за які можна посадити на землю 100,000 безробітних. Оселювати безробітних він радить близько великих міст і давати кождій родині два акри землі для городництва.

Держава має крім того побудувати безробітним будинки, але на роботу вживати лише безробітних, які одержують державну допомогу. Ця допомога має бути платнею за їх труд. Міністер вважає, що вже з урожаю 1932 року безробітні, що будуть посаджені на землю, станутъ на власні ноги й не потребуватимуть державної допомоги.

КОМУНІСТИЧНІ ЗАВОРУШЕННЯ.

СОФІЯ (Болгарія). — На заклик комуністичного інтернаціоналу з Москви болгарські комуністи старалися викликати заворушення в Болгарії. В деяких селах вони вчинили розрухи. Поліція й військо припинили заворушення, місцями стріляючи в розрухбників.

Влада каже, що спокій вже привернено ціною трох убитих комуністів і багатьох поранених.

ХОЧУТЬ КУПУВАТИ АМЕРИКАНСЬКУ ПШЕНИЦЮ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Німеччина плянує закупити в Америці 500,000 тон пшениці при умові, що американське фармерське бюро, яке володіє цією пшеницею, дасть її на кредит. Німеччина пропонує ціну значно вищу від теперішньої ринкової, а крім того на кредит 4 і пів процентів.

ЩЕ ЖЕРТВИ ПОВЕНІ.

ШАНҐГАЙ (Китай). — „Жовта ріка" затопила величезні простори. Покищо підраховано 700 утоплених людей і 20,000 зруйнованих осель. Дотепер повінь у Китаю забрала 350,000 жертв утоплених і знищила 50 міліонів осель.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES;		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Загряницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

Тел. „Свободи": Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НА МОСКОВСЬКИЙ ЛАД.

Польський президент Мосціцький видав декрет, яким заводить в Польщі полеві суди, на царський лад. Запідозрених будуть судити тайно, без присяжних, а вирок буде виконуватися сейчас по виданню засуду.

У цей спосіб, польський уряд запевнює, він дасть собі раду з повіню злочинів, які обхопили Польщу останніми часами, та зі свіжими актами терору з української сторони. Під цим останнім уряд розуміє кілька нападів на почтові вози, кілька замахів на залізничі поїзди, а головно вбивство спеца від національних справ, посла Голуфка.

З ґазетних донесень виходить недвозначно, що надзвичайними судами польський уряд думає мститися на Українцях як на винуватцях цих замахів. Таку заяву дає польський уряд, хоч той уряд не дав ще найменшого доказу на те, що всі ці замахи справді були доконані Українцями. Що польські ґазети так пишуть, це ще не є ніяким доказом, бо навіть однодушне повторення якоїсь вістки всіми ґазетами ще не зробить з неправди правди. Що замахи, деякі або й усі, могли бути доконані Українцями, це теж не доказ, що воно справді так було. Навіть того, що відповідне підложе для таких замахів в Українців виробила з одного боку Польща продовжуванням переслідування Українців, а з другого боку Ліґа Націй, продовжуючи свою ганебну мовчанку про переслідування, ще ніхто безсторонний у світі не візьме за доказ.

Польський уряд, видно, бачить, що він не потрапить дати доказів проти тих Українців, котрих він вибере собі на жертви своєї пімсти. Тому він і заводить судове поступовання, при якому обжалований не має вже навіть можливостей самооборони, які він має у звичайному судовому поступованню. Словом, Польща готується до нової пацифікації Західньої України. Це виразно ствердив Складковський, польський міністер внутрішних справ, підчас дискусії над „пацифікацією" в польському соймі, коли він заявив дня 26 лютого, що полевими судами уряд може ще страшніше покарати Українців, ніж „пацифікацією".

Словом, декрет польського президента це заповідь нової жорстокої розправи польського уряду з українським населенням. Повторяє тепер Польща царські способи проти невдоволення свого населення, огірченого урядовими переслідуваннями. Повторяє Польща історію царату, забуваючи на слова, які сказав один російський політик: „Пробують задушити нарід стричком. Народу не задушать! Самі кати загинуть".

О. С.

НІ В СИХ, НІ В ТИХ.

Нераз доводиться чути, що марною є апеляція до громадської думки цивілізованого світу. Силу, мовляв, матиме, як і досі, той, хто тримає батіг. Очевидно, але ось уже Німці — своєю пропаґандою зміни Версальського договору — показали, що значить впливати на громадську опінію світа: тепер справа ревізії Версалю стала справою актуальною, проти якої є хіба Франція та Польща.

Так є і з нами. От приїхали до Галичини чужі гості, члени Лейбор Парті, Дейвіс і Бар, аби поінформуватися на місці про польсько-українські взаємини, перевірити українські зажалення перед Союзом Народів, „пацифікацією" і ін. Здавалосяб, їх повинніб були затримати, арештувати, або викинути як „докучливих чужинців", або — змобілізувати проти них цілий польський актив, як проти інтрузів, що безправно „вмішуються у внутрішні справи Річи Посполитої". А тимчасом... нічого подібного не сталося! Авторів петиції в обороні Українців перед Союзом Народів пустили до Галичини, приймав їх воєвода, а преса — преса, правда, була незадоволена, але робила добру міну при кепській грі. Як бачимо, богато змінилося від часів пацифікації, коли то кинуто визов не тільки українському народові, але й громадській опінії цивілізованого світу.

Соціялістичний „Роботнік" варшавський — не знає, на яку ногу ступити. А то тому, що на конґресі 2-го Інтернаціоналу, який відбувся щойно у Відні, мусіли панове Недзялковські голосувати за ревізію Версалю і за те, щоби Союз Народів більше заопікувався „меншостями". Длятого і пише „Роботнік" — під сміх буржуазної польської преси — що візита лейбористів не була жадна інспекційна візита, а ось собі так — туристи, мовляв, приїхали, тай годі... Ендецька преса незадоволена, — але про мобілізацію „оброньцуф Львова" й мови вже нема, тон статей дуже мінорний і взагалі не стільки нападається на Українців, скільки на санацію, яка допровадила до подібних чужинецьких ревізій... А вже зовсім дефетистичну статтю умістив дуже поширений у Львові і в Галичині „Век Нови". Той пише: „Є ріно ноторичною, що Англія живо займається українською квестією, бо в її розвязанні особисто зацікавлена. Боротьба з совітською імперією і з большевизмом, що готується задати смертельний удар володарці морей (а через те і землі), звернула очі англійських політиків **на нарід, що сидить над Чорним морем** і звідти далеко на північ, якого експанзія сягає на схід аж до Туркестану і якого культурні й економічні інтереси суперечать інтересам Росіян. Випущення з рук такого атута **рівналося би може злегковаженню останньої на колись дошки ратунку.** Длятого в Лондоні **давно запало рішення поділу СССР** (а не відновлення великої Росії) і на тій власне лінії **стрічається англійська політика, що вміє передбачати і глядіти в майбутне, з політикою українською, що нетерпеливо гризе вудила сучасної дійсности...** Українці, відчуваючи зактуалізовання своєї справи, пустили в рух пропаґандовий апарат, який передтим стрічав порожнечу в Лондоні, і перенесли свою головну працю з Берліна до англійської столиці... Побут англійських гостей викликав сензацію, хоч був тільки епізодом в наростанню подій, що готуються на тім відтинку нашої внутрішньої політики... **Громадська думка відчуває вже вагу української проблеми і потребу наблизитися до її розвязання"...**

Ясно, що ґазета старається вмовити в своїх читачів, що в інтересі Англії є рівнож погодити Українців з Польщею, але це вже її особисті сподіванки. Факт є, що ціла польська опінія і преса переляканї несподіваною актуалізацією української справи і стараються заховати добру міну при кепській грі. А нам доводить, якою величезною зброєю є уміла пропаґанда слушної справи за границею **і як сильно може тиснути публична опінія** на тих, яким хотілосяб її ігнорувати...

Лише треба одно памятати: **українську справу треба розгортати в цілости,** цебто як справу 40 міліонового народу, а не одної його провінції, хоч би й як важної. Про долю й недолю Галичини треба кричати, але — все ставляти сю справу в рамки ширшої справи визволення великого народу зі столицею в Києві. Бо тільки такою справою зацікавиться Европа й Америка, як **справою політичною, а не лиш гуманітарною.**

„НАРОДНІ ПОТЯГИ".

Головною темою всіх розмов тепер в Італії є... ви думаєте, мабуть, про крізу в Німеччині? — приїзд німецьких міністрів до Риму? — кольосальний дефіцит на 120 міліонів стерлінґів англійського державного буджету? — про страшну повінь у Китаю, що залишила без всякого пристановища 23 міліони Китайців і залила просторонь, що дорівнює цілій Шотляндії? — Нічого подібного! Звичайно і ці теми час від часу повертаються на язик, але головна тема є інша: хто куди виїде в найближчу неділю? І — що особливо замітне та цікаве, — то ця тема цікавить не лише інтелектуальну клясу, що в усіх країнах і народах є найбільше „туристична", але ви могли би її почути і в розмовах звичайних собі крамарів, дрібних урядовців, ремісників, робітників то що...

І ось так уже мало не місяць! Можна подумати, що на Італію зійшов дух якогось туристичного божевілля. І то не лише в Римі, але і в Міляні, і в Турині, і в Фльоренції, і в Неаполі і в Вероні, Ґенуї... Не можна зрештою тут перерахувати всіх міст Італії, — бо нема такого міста, якого не зачепила би ця манія. Минулої неділі, наприклад, з Риму виїхало 15 тисяч, з Міляна 40 тисяч, з такого собі маленького Барі — 3 тисячі, і з якогось там Сасарі в Сардинії — 2,000. А ще хтось казав, що Італійці не люблять подорожувати! Міста просто вимінюються в неділю своїми мешканцями: минулої неділі Рим вислав до Неаполю 3,600 Римлян, а Неаполь відповів 2,500 Неаполітанцями, — відповідь, — як бачимо, не зовсім рівна, але вона, мабуть, вирівняється в найближчу неділю. Бо цеї найближчої неділі, що зливається з популярним італійським святом „Феррагоста" — в Римі, здається, взагалі нікого не залишиться. Міністерство залізничих доріг що дня повідомляє про додачу нових потягів, і що дня всі білети на ці потяги розкуплені. Наче якась пошесть туристична напала... І це в той мент, як туристичний рух у цілому світі вельми помітно зменшився, — нема за що їздити.

Але треба зясувати секрет цієї італійської туристичної манії. Фашистівський італійський урад пильнує того, щоби піднести загальний рівень народньої культури, і то саме в національних формах, що в наш час поширення великої промисловости є вельми загрожені по всіх усюдах загальною нівеляцією поглядів, смаку, вбрання і звичаїв. Для того він відкрив широко двері всіх картинних ґалерій і музеїв, зніс усяку оплату за вхід до них. Тому то він у своїх установах „Дополяворо", що відповідають нашим „Просвітам", але у державному розумінні з сильною державною охороною і підтримкою, і що знаходяться при кожній фабриці, при кожній великій інституції, особливо культивує всякі фолькльористичні прояви, що ведуть до ширення знайомства й залюблення в красі давніх культурних виявів народнього життя. Тому то він нарешті встановив що неділі так звані „народні потяги", що майже дурно перевозять екскурсантів з народу для пізнання рідного краю, його краси і культури.

Подам розклад деяких потягів з відповідною ціною. Причому зазначую, що цей розклад що неділі зміняється, так, що що неділі для екскурсантів представляється спокуса нової подорожі в нове місто. Але деякі з потягів залишаються що разу, як наприклад потяг Міляно-Венеція, або Рим-Помпеї.

Отже, щоби дати вам представлення про ціни „народніх потягів", урухомлених для представників усіх кляс і ґруп, наведу кілька прикладів:

Рим-Перуджа-Асізі: білет туди і назад — 15 лірів (7 золотих).

Рим-Сієна: білет туди і назад — 20 лірів (10 зол.)

Міляно-Венеція: білет туди і назад — 18 лірів (9 зол.).

Рим-Неаполь-Помпеї: білет туди і назад — 10 лірів (5 золотих).

Больцано-Верона: білет туди і назад — 12 лірів (6 злотих).

Але досить! Наведених прикладів вистане, щоби кожний міг представити собі незвичайно низький рівень цін. Встановлення цих потягів саме в неділю показує їх справжнє призначення: дати можливість усім тим урядовцям, що гнуть голову цілий тиждень над паперами, всім отим робітникам, що працюють цілий тиждень на фабриках, усім отим дрібним крамарям, що цілий тиждень сторчать за прилавком, — дихнути свіжим повітрям (є спеціяльні народні потяги і на морські пляжі), поширити свої культурні обрії, пізнати свою Італію і її населення, піднестися бодай один день над сірим оточенням, над матеріяльними турботами щоденної буденщини.

Евг. Онацький.
(„Діло").

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

Ню ЙОРК, Н. Й. Відділ 204 повідомляє своїх членів, що надзвичайні збори відбудуться в четвер 10. вересня ц. р. о год. 8.30 вечер, у У. Н. Р. Клюбі 46 St. Marks Pl.— Після ухвали річних зборів, на надзвичайні збори мають явитися всі члени Відділу. — Котрий член, без серійозно оправданих причин, не явиться на тих зборах, буде потичений до відвічальности. — М. Воробець пред., Н. Близнак секр.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписаний, член Братства св. Івана Хрестителя, відділ 34 У. Н. Союза, складаю щиру подяку головному урядови за уділення мені $50 з фонду запомогового, як також бажаю якнайкращого розвитку У. Н. Союзови.

Дмитро Козопас,
Лорейн, О.

Мартин Андерсен Нексе.

ПАСАЖИРИ НЕЗАНЯТИХ МІСЦЬ

Чи не тому може наше століття зовуть залізним, що більшість з нас приходить на світ з кайданами на ногах? Я належав до тих погорджених, які ледви стануть рачкувати, відразу стають невільниками безконечного ланцюга невільників життя. Лиха доля їх така, що з усіх сих мають уприємнювати туземне істнування нечисленним вибранцям життя.

Настав день, коли й мені, наслідком недуги та нездібности до праці, дали волю: кинули мене для смерти серед отвертого поля. Лікаря до мене не покликали, хоч я хотів був би ще трохи пожити на світі.

Одна добра жінка заопікувалася мною та спровадила лікаря.

— Чахотка, — сказав він. — Загальне виснаження. Погане відживлювання. Як довго вже працюєш?

— Двацять літ.

— А скільки маєш літ?

— Двацять чотири роки.

— Коли так, то ти відбув термін своєї праці.

— Чи нічо вже йому не поможе? — спитала добра жінка.

— Зима на півдні могла би його вратувати. Інакше згине.

Я постановив заповнити мої зіпсовані легені вічним щастям. І одного гарного ранку знайшлася в моїй кишені доволі значна сума — кількасот корон. Дала мені їх згадана милосердна жінка. Я постановив виїхати до Італії.

Годі сказати, що в мені діялося. Таж я вирвався з обіймів гробу, а що ще важніше: з ярма неволі. Наче горобчик з пазурів кота помчав я в світ напів неживий, одначе з радістю й надією в серці.

Одначе кілька днів мусів я зупинитися в Копенгазі, щоби полагодити важні орудки. Я спровадився на піддаше одного дому при вулиці Неребро. Сусідкою моєю була невеличка висохла бабуся. Бог зна, з чого й як вона жила на світі. Не мала ні свояків ні приятелів. Самаж була занадто стара та змучена життям, щоби могла працювати. Жила зовсім самітно. Говорили, що вона несповна розуму. Не знаю, чи я тоді відчував потребу людей, чи може моє веселе лице приманило бабусю, досить, що почала зі мною балачку й оповіла мені своє сумне життя.

Ще зовсім молодою дівчиною, легко й убого зодягнена, одначе з горячою кровю в тілі, невечерпаною енерґією, прийшла відкілясь з Голяндії до столиці. Хотіла станути в ряди скромних людей, котрі не вимагають від життя нічого, лише якого-такого істнування. Небаром познакомилася з одним робітником, що як і вона, хотів вийти на ширшу дорогу. З тим спільним обоїм стремлінням, замісць віна, одружилася й стала приводити на світ потомство: ледви відлучила від грудей одну дитину, вже друге ждало своєї черги. Так минав час: за дня треба було журитися громадкою дітей, а нічю, коли все спало, треба було приводити до порядку їх одежину, щоби над раном як-так виглядали. Ніколи не мали ні хвилиночки часу занятися чимсь іншим. Потім діти стали вмирати, одні дуже вчасно, а інші щойно тоді, як підросли й могли би також помагати батькам. Раз, на роботі, чоловік тяжко покалічився. З тої пори хорував безупину кілька літ. Так перемучилася двацять пять літ. Тоді то помер її чоловік. Коли його похоронили, вдова Єнзен (так називалася вона) подумала, що тепер бодай могтиме відпочати. Та нараз запримітила, що вона вже стара, самітна жінка. Тому стала тужити за рідними сторонами. Стала складати гроші на дорогу, та ніяк не могла зібрати потрібної суми! За кожним разом, коли вже здавалося, що має досить, приходилося платити комірне, або зявлявся якийсь інший видаток, що зїдав майже всі ощадности. Двічі забажала так дуже побачити рідні сторони, що прийшла на залізничу стацію. Та за першим разом зупинив її контрольор саме перед відїздом поїзду; за другим разом — доїхала аж до Корсар. Там її висадили з поїзду та відіслали назад.

— Я мало що не дісталася тоді під суд, хоч я заняла була у вагоні порожне місце — запримітила бабуся.

Дрижала на сам спогад про цю пригоду, яка веліла їй виректися своєї мрії.

— А тепер, — закінчила своє оповідання — все, чого бажаю, це покласти змучену голову там, де над моїм тілом не будуть уже туркотіти колеса возів... Ах, кобито можна було перевезти моє тіло морем і поховати на батьківськім цвинтарі! — сказала. — Як думаєте, чи то дуже дорого коштувало би?

Кинула зором по своїй вбогій хатині, наче обраховувала, чи вистарчить її майно на покриття такого видатку. Там, на батьківщині, покійників хоронять на високій набережній збочі. Відтам видно сільський став. Тамтуди бігала тоді давненько, як ще пасла худобу... Там хотіла би спочати на віки.

Ця стріча з тією старою жінкою отворила мені очі на світ, серед якого я жив, на те все, через що я так тяжко терпів, хоч не все розумів як слід — на страшну несправедливість долі. Воно було тому так, що інакше не могло бути. Та коли на землі годі щонебудь змінити — сказав я собі — то нащож роздумувати над тим? Без того фаталізму життя для нуждарів сталоб тягаром, якого не перенести. Мусілиб кінчати самогубством, або все зруйнувати та знищити. Всеж таки я зрозумів іще щось іншого, бо я станув тепер по другому, позитивному боці життя та міг робити порівнання. Я зрозумів, що могло би бути інакше— в усякому випадку бодай для тієї бабусі — таж вона займала порожне місце.

Ще більше прозрів я на очі підчас подорожі на південь, до Італії. Наш поспішний поїзд зупинився нараз біля якогось гірського місточка. Ми вийшли з вагону — трохи розрухати ноги. В розкладі поїздів не було тут зазначено перестанку, тому ми дуже здивувалися, чого поїзд зупинився. Ми стояли вже з пів години, аж нараз попри стацію пробіг експрес. Наче в мряці пересунилися перед нами три спальні вагони зі спущеними фіранками і так звана блискавична льокомотива. Ми не запримітили ніодної живої душі в тій потворі, що з гуком і дрижанням впала з чортівським ревом у тунель і пропала у його чорній челюсти. Це якийсь берлінський міліонер їхав до Єгипту. Замовив собі підчас свого переїзду цілий залізничий шлях до Бріндізі. Крім нього був лише його льокай і кухар.

Щойно як він перечвалав попри нас, ми, кількасот подорожніх, могли їхати в дальшу дорогу — дорога була свобідна. Ця невеличка, одначе цікава подія дала нам немало матеріялу для балачки.

Для мене той поїзд, що віз Европою пережитого міліонера, людину, яка навіть не звертала уваги на чудовий краєвид, і спішив кудись з поспусканими фіранками в переділі — для мене той поїзд мав спеціяльне значіння. Я думав про себе самого та про те, з яким трудом я видерся з страшної неволі. Від себе перенісся я думкою до тих усіх, які вмирали там, дома, бо не мали то цього то того, з біди, з нужди. Скількиж погорджених, скількиж погноблених було серед тих, яких я знав! А скільки таких іще є на всій землі.

Я вже давно спостерігав незаняті місця. Тепер же вони віджили мені перед очима. Я побачив тепер усіх тих, які не сиділи на тих місцях: пасажирів незанятих місць.

Відтоді ходили вони за мною з такою вірністю, яку можна знайти лиш у нуждарів. Окружали мене в день, снилися мені нічю.

Кажуть, що є люди, які мають дар ясновидіння. Мені здається, що кожного чоловіка окружає юрба невидимих духів, а все зводиться до того, щоби їх побачити. В цьому саме вміщається талант ясновидіння, та він усе є добродійством. Орфей, який співав і грав для тіней підземельних світів, полишив там свою душу: говорили про те звуки його ліри.

Горе тому, чиї очі побачили незаняті місця. Він ніколи вже не зазнає спокою душі. Так дуже терпить, бо бачить усюди, бо ними засіяний ввесь світ. Земля здається йому поїздом, який везе діявол: з пекольною скорістю мчиться він там, куди попихають його людські справи та стремління. Та в вагонах того поїзду — місця незаняті. На ввесь голос викрикає діявол назви стацій, мчиться попри них з своїм хороводом незанятих місць, на яких повинні сидіти погорджені долею.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ З АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З діяльности О. Д. В. У. ч. 10.

Заходом гуртка О. Д. В. У. ч. 10 в Ню Йорку, відбулися дня 28. серпня ц. р. в українськім Народнім Домі збори, на котрих основано жіночу секцію при тімже гуртку. Збори відкрив п. Новак, котрий зясував коротко потребу організовання жіноцтва в гуртках О. Д. В. У. Основання цеї секції являлося конечним, зогляду на це, що молоде жіноцтво може богато попрацювати для організації, яка змагає до визволення українських земель зпід усіх займанцин. В інших народів жіноцтво причинилося богато до здобуття незалежности, тому і наше жіноцтво не повинно лишитися позаду, а численно вступати в ряди організацій, які бажають волі Рідному Краєви. Першою працею, яку започаткує жіноча секція, буде влаштовання дня 19 вересня ц. р. „Великого Кошикового Балю'', до якого заздалегіть роблять приготовання, щоби ріжними несподіванками розвеселити гостей.

До Комітету Балевого ввійшли панни: Ольга Чемеринська, голова; Марія Белнів, секретарка, Марія Ясенько, Ольга Ткачук, Марія Оліяр, Нуся Вовтоняк.

Ми певні, що українське громадянство попре працю того жіноцтва матеріяльно і морально, бо дохід з підприємства йде на дальшу боротьбу з ворогами.

А. Щигол.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ЛОРЕЙН, О. Бр. св. Андрея, **від. 128**, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітинг **відбудеться 13 вересня** від ч. 2441 Іст 29 ул., **в гали** добр. Василя Фурдина. **Уряд проситься у**-сі члени і членкиь прибути, **годину 1.30** пополудни. б о важниі справи до полагодження. Іван Шумила, предс.; **Волод.** Каршень, секр.; Ник. **Волошинський, кас.**

— Я мушу тієї зими мати нове футро!

— Ні, це годі! Твоє старе футро ще зовсім добре. Врештою, ти ще його не довго носиш!

— Не довго?! Вже три роки!

— Щож такого: три роки? А бобри мусіли носити це футро ціле життя!

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за серпень 1931 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	352.40	82.	61.80
2.	183.87	83.	90.76
3.	79.08	84.	24.93
4.	83.48	85.	84.54
5.	95.30	86.	189.81
6.	31.91	87.	95.73
7.	196.42	88.	7.18
8.	180.45	89.	11.63
9.	131.27	90.	194.48
10.	161.36	91.	215.28
11.	4.39	92.	14.10
12.	109.29	93.	49.90
13.	44.02	94.	182.78
14.	86.32	95.	43.91
15.	22.67	96.	158.81
16.	40.08	97.	76.59
17.	32.42	98.	125.84
18.	112.20	99.	156.59
19.	10.62	100.	60.71
20.	136.17	101.	54.78
21.	73.04	102.	341.92
22.	82.89	103.	89.04
23.	43.37	104.	195.53
24.	109.73	105.	150.82
25.	37.62	106.	192.81
26.	27.55	107.	36.46
27.	48.17	108.	80.92
28.	131.99	109.	118.58
29.	142.04	110.	17.82
30.	76.12	111.	46.43
31.	122.86	112.	191.60
32.	28.06	113.	71.62
33.	75.60	114.	43.75
34.	83.07	115.	29.43
35.	22.36	116.	62.30
36.	86.22	117.	63.38
37.	68.90	118.	64.82
38.	219.56	119.	29.63
39.	118.82	120.	131.50
40.	43.27	121.	83.71
41.	60.54	122.	45.97
42.	114.63	123.	139.42
43.	53.68	124.	96.98
44.	134.95	125.	19.55
45.	180.86	126.	72.06
46.	31.44	127.	102.27
47.	47.51	128.	66.58
48.	39.75	129.	30.25
49.	13.99	130.	201.62
50.	38.72	131.	40.98
51.	37.02	132.	123.21
52.	42.14	133.	161.81
53.	57.51	134.	72.99
54.	17.69	135.	59.19
55.	41.87	136.	148.47
56.	118.65	137.	158.49
57.	103.94	138.	49.24
58.	94.81	139.	67.46
59.	136.76	140.	38.41
60.	20.96	141.	30.99
61.	43.25	142.	108.33
62.	98.81	143.	34.56
63.	203.49	144.	37.44
64.	66.45	145.	45.76
65.	234.96	146.	115.99
66.	99.69	147.	375.57
67.	118.87	148.	15.34
68.	36.79	149.	41.70
69.	73.42	150.	19.21
70.	216.43	151.	91.55
71.	10.45	152.	61.88
72.	47.56	153.	16.81
73.	83.24	154.	44.14
74.	45.16	155.	322.19
75.	88.51	156.	230.30
76.	233.33	157.	28.42
77.	67.25	158.	4.65
78.	127.25	159.	67.69
79.	3.51	160.	62.46
80.	42.76	161.	123.33
81.	120.31	162.	45.62

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
163.	84.14	253.	66.95	341.	75.00	368.	18.42
164.	78.79	254.	80.50	342.	192.79	369.	142.37
165.	95.45	255.	73.00	343.	37.16	370.	188.31
166.	13.37	256.	33.69	344.	44.42	371.	108.61
168.	153.37	257.	90.48	345.	122.88	373.	31.26
169.	51.41	258.	39.02	346.	22.83	374.	19.17
170.	164.57	259.	140.53	347.	61.72	375.	53.10
171.	36.84	260.	31.37	348.	6.93	376.	19.89
172.	26.71	261.	12.04	349.	90.15	377.	11.64
173.	25.19	262.	42.38	350.	79.70	378.	15.04
174.	17.86	263.	56.90	351.	32.44	380.	19.46
175.	111.35	265.	28.25	352.	62.34	381.	28.00
176.	48.49	266.	87.82	353.	20.02	382.	33.53
177.	65.10	267.	53.92	354.	39.11	383.	96.70
178.	54.81	268.	70.60	355.	45.87	384.	88.34
179.	154.06	269.	26.80	356.	26.70	385.	168.02
181.	129.74	270.	139.46	357.	31.29	386.	14.08
182.	117.97	271.	49.58	358.	66.98	387.	3.51
183.	96.94	272.	7.13	359.	25.32	388.	165.25
184.	7.33	273.	121.89	360.	60.48	389.	36.60
185.	99.59	274.	140.00	361.	331.10	390.	19.48
186.	57.40	275.	84.28	362.	31.64	392.	16.08
187.	89.70	276.	417.78	363.	112.28	393.	27.32
188.	34.74	277.	77.86	364.	231.29	396.	75.72
189.	23.14	278.	47.60	365.	89.73	400.	60.36
190.	27.74	279.	6.24	366.	12.98	401.	23.79
191.	77.98	280.	101.51	367.	239.53		
192.	73.86	281.	25.56				
193.	132.37	282.	160.14				
194.	15.63	283.	97.01				
195.	36.46	284.	39.26				
196.	38.10	285.	20.03				
197.	35.67	286.	66.67				
199.	9.76	287.	9.10				
200.	71.49	288.	158.77				
202.	40.46	289.	29.01				
203.	77.82	290.	53.75				
204.	122.59	291.	24.50				
205.	17.59	292.	264.53				
206.	333.57	293.	28.82				
207.	66.41	294.	41.93				
208.	35.56	295.	183.79				
209.	100.58	296.	210.24				
210.	27.68	297.	15.34				
211.	120.07	298.	47.39				
212.	38.18	299.	62.97				
213.	257.80	300.	243.56				
214.	57.88	301.	118.13				
215.	30.56	302.	5.49				
216.	41.94	303.	62.94				
217.	273.43	304.	43.29				
218.	252.89	305.	71.85				
219.	46.37	306.	30.74				
220.	136.82	307.	28.36				
221.	342.59	308.	88.44				
222.	14.53	309.	37.34				
223.	175.40	310.	47.03				
224.	1.95	311.	16.54				
225.	29.10	312.	47.82				
226.	18.88	313.	53.69				
227.	75.30	314.	10.56				
228.	52.91	315.	15.36				
229.	166.93	316.	201.74				
230.	211.00	317.	74.40				
231.	49.44	318.	112.73				
232.	57.18	319.	36.14				
233.	42.64	320.	173.38				
234.	126.95	321.	95.79				
235.	107.64	322.	41.35				
236.	118.17	323.	45.70				
237.	173.80	324.	100.95				
238.	58.98	325.	63.23				
239.	185.66	326.	145.54				
240.	9.57	327.	38.64				
241.	76.87	329.	16.14				
242.	114.19	330.	58.53				
243.	77.67	331.	41.47				
244.	20.97	332.	52.89				
245.	127.56	333.	104.48				
246.	36.76	334.	159.46				
247.	210.10	335.	46.64				
248.	46.19	336.	169.26				
249.	39.71	337.	15.50				
250.	17.40	338.	239.38				
251.	121.37	339.	70.25				
252.	61.13	340.	18.73				

З місячних вкладок старих родів обезп. $32,534.81

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
3.	1.46	137.	4.15
7.	3.42	143.	4.22
10.	1.16	144.	16.82
13.	4.46	145.	4.15
14.	16.68	147.	25.36
16.	4.31	151.	8.11
17.	2.67	152.	1.45
23.	1.34	155.	4.15
25.	23.06	156.	46.97
26.	4.25	157.	2.37
28.	1.24	160.	51.50
29.	10.94	163.	14.36
31.	6.38	168.	2.37
34.	2.15	174.	4.15
37.	2.14	177.	44.77
38.	5.87	179.	8.35
42.	5.16	181.	2.68
44.	7.87	183.	7.25
56.	9.25	185.	1.72
57.	4.91	191.	1.71
58.	4.27	195.	6.59
59.	6.28	196.	4.34
63.	4.16	204.	23.51
64.	5.12	206.	19.03
65.	31.30	213.	32.14
66.	2.34	217.	44.16
67.	2.68	218.	48.36
70.	5.70	221.	12.86
71.	2.71	223.	4.16
73.	1.69	229.	3.68
74.	4.15	230.	6.46
75.	1.66	234.	4.15
76.	5.58	237.	5.94
78.	4.18	238.	2.03
83.	9.01	239.	50.18
84.	2.41	242.	12.77
85.	6.80	243.	7.13
87.	23.22	245.	12.15
91.	11.02	246.	1.29
94.	23.04	247.	14.77
97.	28.77	248.	2.08
100.	15.39	250.	3.23
102.	20.36	252.	1.61
104.	1.01	253.	2.29
106.	4.96	255.	1.89
112.	7.35	266.	18.73
113.	2.15	267.	12.30
115.	4.18	270.	3.95
117.	5.81	271.	6.47
122.	8.07	276.	10.66
127.	5.13	277.	101.08
130.	11.38	278.	1.35
131.	6.44	281.	22.05
133.	10.37	284.	8.42

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
286.	4.32	347.	8.98
292.	24.57	349.	4.17
295.	16.91	350.	1.70
300.	2.13	351.	2.16
301.	16.72	357.	14.43
308.	2.37	361.	66.79
309.	7.26	363.	9.07
313.	5.93	364.	4.15
322.	2.03	366.	2.21
323.	4.19	367.	12.05
325.	3.23	369.	3.23
326.	2.48	371.	10.82
333.	7.02	382.	4.53
334.	2.47	383.	7.31
336.	10.79	385.	18.10
337.	1.16	387.	3.87
338.	5.15	388.	5.19
345.	4.15	389.	2.16
346	1.95		

З місячних вкладок нових родів обезп.	$1,481.58
Разом від членів	$34,016.39
Процент від морґечів	8,741.71
Процент від бондів	3,650.00
Сплати морґечів	4,362.50
Сирітські части по бл. п.:	
в. 281 Максимяк Анна	500.00
в. 305 Гнатюк Василь	500.00
Разом	$51,770.60

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 5 Комар Іван	$ 500.00
в. 29 Пашкевич Іван	500.00
в. 37 Фуртас Софія	250.00
в. 77 Матичак Михайло	100.00
в. 127 Бурштинський Ів.	1,000.00
в. 133 Мних Олена	1,000.00
в. 139 Панасюк Лука	500.00
в. 147 Каландяк Іван	150.00
в. 151 Каландяк Анна	300.00
в. 170 Януш Анна	1,000.00
в. 215 Новаковська Кат.	1,000.00
в. 247 Левицький Конст.	500.00
в. 281 Максимяк Анна	1,000.00
в. 301 Петрина Анна	500.00
в. 305 Гнатюк Василь	1,000.00
в. 349 Козак Марія	500.00

Виплати з фонду сирітського по бл. п.:

в. 1 Пребіла Павло	500.00
в. 6 Дмишко Дмитро	39.72
в. 76 Щаронь Михайло	136.00
в. 118(ст.) Шабінська Ю.	136.00
в. 147 Войтович Дмитро	122.50
в. 179 Сліпець Григорій	333.00
в. 282 Кіт Данило	515.00

Запомоги з фонду запомогового:

в. 1 Дзюмбеляк Андрій	50.00
в. 1 Копистянський Ів.	50.00
в. 2 Гольман Іван	100.00
в. 2 Русиняк Стефан	50.00
в. 4 Дунда Стефан	50.00
в. 4 Медвідь Михайло	50.00
в. 23 Томцьо Михайло	50.00
в. 29 Мандзяк Стефан	75.00
в. 30 Кравець Анна	25.00
в. 45 Бучацький Антін	50.00
в. 75 Присташ Михайло	50.00
в. 76 Романишин Мих.	50.00
в. 78 Козій Василь	50.00
в. 94 Мрозовська Т.	50.00
в. 102 Смолило Олекса	50.00
в. 120 Вавро Пилип	75.00
в. 159 Камінський Іван	50.00
в. 223 Стецула Василь	100.00
в. 230 Твердохліб Василь	50.00
в. 232 Кічак Іван	50.00
в. 238 Шафранська Ол.	50.00
в. 243 Рудий Олекса	50.00
в. 266 Леміщка Петро	50.00
в. 268 Ґемза Марія	50.00
в. 276 Коруца Іван	75.00
в. 276 Хлиста Теодор	50.00
в. 295 Кулявець Теодор	50.00
в. 318 Майорчик Варвара	50.00
в. 334 Секирак Михайло	25.00
в. 339 Будай Настя	50.00
в. 371 Грентусь Стефан	50.00
в. 378 Черкас Іван	50.00
в. 396 Федунок Марко	50.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орган	3,835.20
Платня гол. уряду	580.00
Видатки канцелярійні почта, телефон і т. п.	28.25
Банкова скритка	30.00
Податок за воду	4.59

Грошеві звороти нових родів обезпечення:

в. 138 Саламаха Іван	74.53

Інвестиція готівки в морґечах:

Інвестовано в морґечах	5,350.00
Разом	$23,259.79

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. липня остала	$434,132.59
Прихід за серпень	51,770.60
Разом	$485,903.19
Розхід за серпень	23,259.79
Готівка з кінцем міс. серпня 1931 остає	$462,643.40

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 462,643.40
Морґечі	1,472,247.30
Бонди	581,273.50
Реальність	134,280.00
Позички	100.00
Разом	$2,650,544.20

Стан довжний:

Фонд посмертний	$1,942,468.92
„ резервовий	365,378.64
„ запомоговий	77,621.12
„ адміністрац.	21,807.77
„ конвенційний	26,550.69
„ народний	8,582.03
„ сирітський	208,135.03
Разом	$2,650,544.20

Мик. Мурашко, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр.
Р. Слободян, г. фін. секр.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за серпень 1931 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	27.45	141.	2.93
2.	37.40	142.	19.80
3.	9.70	144.	4.10
4.	2.70	145.	4.05
5.	6.30	146.	9.68
6.	2.05	147.	51.75
7.	24.75	148.	4.05
8.	20.93	149.	5.25
10.	4.50	150.	11.50
12.	2.25	151.	10.35
13.	7.45	152.	5.06
14.	2.00	155.	45.90
15.	2.50	156.	33.80
16.	8.55	158.	90
17.	5.50	159.	9.68
18.	9.90	160.	9.00
20.	7.00	161.	12.30
21.	10.57	162.	3.40
22.	13.73	163.	7.88
23.	3.38	164.	9.70
24.	18.25	165.	3.25
25.	2.95	166.	1.58
26.	4.30	168.	24.10
27.	2.50	169.	3.60
28.	21.45	170.	13.28
29.	22.05	171.	25
30.	8.55	172.	2.05
31.	16.20	173.	5.65
33.	4.05	174.	3.60
34.	18.23	175.	8.55
35.	2.50	176.	4.10
36.	75	177.	6.30
38.	16.00	178.	2.50
39.	12.15	179.	21.25
40.	4.75	181.	8.35
41.	2.22	182.	9.25
42.	11.48	183.	2.30
43.	4.05	185.	13.50
44.	19.80	186.	1.75
45.	14.85	187.	1.80
46.	1.15	188.	4.50
47.	3.20	189.	2.70
48.	5.40	191.	7.65
50.	6.55	192.	13.95
51.	1.13	193.	6.25
52.	90	196.	4.05
53.	5.85	197.	90
54.	3.85	200.	9.00
55.	7.45	203.	5.85
56.	23.85	204.	15.53
57.	9.90	205.	5.00
58.	12.40	206.	42.75
59.	15.80	207.	7.20
60.	2.70	208.	1.60
61.	4.73	209.	8.50
62.	12.40	210.	6.40
63.	18.23	211.	9.50
64.	8.80	212.	2.25
65.	30.40	213.	27.25
66.	1.58	214.	9.00
67.	14.85	217.	33.30
68.	2.48	218.	30.15
69.	4.10	219.	4.50
70.	10.13	220.	18.23
72.	8.50	221.	20.48
73.	9.45	223.	31.30
74.	1.60	224.	75
75.	13.27	226.	1.80
76.	25.87	227.	7.00
77.	7.20	228.	3.45
78.	4.05	229.	15.75
80.	5.85	230.	27.00
81.	7.00	231.	11.95
82.	8.80	232.	6.10
83.	14.85	233.	68
85.	13.00	234.	37.80
86.	9.00	235.	6.98
87.	17.10	236.	6.10
88.	75	237.	18.00
89.	3.60	238.	5.40
90.	26.10	239.	31.73
91.	28.35	240.	2.00
93.	3.85	241.	7.20
94.	20.47	242.	18.25
95.	9.25	243.	15.53
96.	21.85	244.	3.40
97.	23.20	245.	27.00
98.	4.75	246.	4.73
99.	29.05	247.	27.90
100.	5.40	248.	3.15
102.	37.13	250.	1.12
103.	6.52	251.	11.50
104.	17.35	252.	6.40
105.	11.70	253.	7.20
106.	6.30	254.	3.60
107.	4.10	255.	7.00
108.	9.00	256.	3.60
109.	13.73	257.	6.30
112.	16.20	258.	5.00
113.	4.50	259.	15.98
114.	7.45	260.	1.35
115.	1.00	261.	75
116.	10.13	262.	5.85
117.	1.60	263.	9.00
118.	2.05	265.	3.83
120.	18.23	266.	6.30
121.	13.75	267.	6.10
122.	25	268.	9.90
123.	12.60	269.	3.10
124.	14.25	270.	18.90
126.	1.80	271.	4.05
127.	12.83	273.	12.85
128.	10.80	274.	12.38
129.	2.25	275.	7.65
130.	10.10	276.	64.60
131.	5.18	277.	5.18
132.	15.10	278.	9.00
133.	9.23	280.	3.15
135.	6.10	281.	3.38
136.	23.18	282.	29.25
137.	20.48	283.	6.80
139.	5.40	284.	3.15
140.	6.55	285.	2.25

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
286.	4.30	340.	3.15
288.	24.53	341.	7.88
289.	6.30	342.	29.25
290.	4.05	343.	3.40
292.	27.45	344.	4.95
293.	3.25	345.	13.75
294.	5.18	346.	5.20
295.	28.40	347.	6.30
296.	20.25	349.	11.70
297.	3.60	350.	2.08
298.	5.20	351.	2.95
299.	4.50	352.	7.45
300.	17.33	354.	67
301.	14.40	355.	4.05
302.	75	356.	1.80
303.	2.05	357.	4.05
305.	5.85	358.	3.60
306.	1.60	359.	4.75
307.	3.85	360.	6.55
308.	11.55	361.	30.60
309.	4.50	362.	7.95
310.	5.18	363.	18.25
312.	8.35	364.	22.28
313.	50	365.	11.05
314.	1.60	366.	3.40
316.	23.18	367.	18.23
317.	11.50	369.	26.33
318.	12.38	370.	10.80
319.	90	371.	11.70
320.	15.30	373.	2.93
321.	19.50	374.	4.95
322.	2.05	375.	3.38
323.	10.70	377.	2.00
324.	9.25	378.	1.80
326.	19.13	380.	4.72
327.	4.10	381.	3.05
329.	45	383.	13.50
330.	3.45	384.	18.25
331.	7.00	385.	20.70
332.	7.40	386.	3.15
333.	9.00	387.	50
334.	13.50	388.	17.10
335.	5.20	389.	2.25
336.	22.30	392.	75
337.	1.40	396.	13.95
338.	26.55	400.	16.45
339.	10.13	401.	4.05

З місячних вкладок	$3,460.96
Процент від морґечів	1,200.00
Разом	$4,660.96

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.

в. 65 Жарський Волод.	75.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Платня помічних сил	310.00
Видатки канцелярійні	11.00
Разом	$396.00

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. липня остала	$111,227.31
Прихід за серпень	4,660.96
Разом	$115,888.27
Розхід за серпень	396.00
Готівка з кінцем міс. серпня 1931 остає	$115,492.27

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$115,492.27
Морґечі	100,740.00
Бонди	51,030.00
Разом	$267,262.27

Стан довжний:

Фонд посмертний	$191,828.74
„ адміністрац.	75,433.53
Разом	$267,262.27

Мик. Мурашко, гол. предс
В. Левчик, гол. касієр.
Р. Слободян, г. фін. секр.

Жінка свариться з чоловіком, а рівночасно тріпає завзято меблі.

Чоловік: Жінко, коли вже сваришся зі мною, то бодай рівночасно не тріпай меблів! Бо щож люди подумають собі?!

Д-р А. Т. Кібзей.

ДЕЩО З МЕДИЦИНИ

(14)

Прояви. Недуга коклюшу ділиться на два періоди, що проявляються звичайно у відступах 4 до 14 днів. Перші чотири дні або й тиждень кашель нападає зчаста, але не дуже гострий. Проявляється біль голови, загальне ослаблення, часом спазми. Але по тижні або й скорше наступає т. зв. пароксизмовий період недуги. Дитина вправді ліпше виглядає, горячка паде до правильного стану, але кашель піднеситься і то дуже гострий. І так ціла недуга тревае від 6 до 8 тижнів. Відтак дитина перестає кашляти і приходить до здоровля.

Недуга коклюшу сама собою не є такою страшною, але дуже важно, щоб дитину лікувати і берегти від всіляких компликацій. В дуже багатьох випадках коклюш може перейти в запалення леґенів і дитина гине в судорогах. Великий відсоток дітей, хорих на коклюш, попадає в сухоти. При коклюші діти значно спадають з тіла і не мають сили, щоб опертися сухотам або яким іншим недугам, приміром недугам костей, серця і т. п.

Лікування. Хорий на коклюш повинен перебувати дома, в осібній кімнаті, огрітій до температури 60 до 63°. Свіже повітря через провітрювання хати, є конечно потрібне. Дитину повинно ся одягати в тепле одіння і як має катар, то держати її в ліжку. Не випускати дитину з хати бодай три тижні. Давати дитині їсти молочні страви, і то зчаста, особливо по нападах кашлю. — По виздоровінню треба конечно уникати перестуди; але вживати треба багато свіжого повітря. До цього часу лікарям ще не вдалося винайти медицини, щоб запобігала слабости коклюшу. Робиться щеплення, але воно не певне.

IX. Трипрові закаження. (Gonococcus infections).

Пишучи про ріжні недуги, спричинювані бактеріями, згадаємо почерзі також про закаження трипрові, хоч ті недуги належать до т. зв. полових або венеричних, про які осібно можна би багато більше писати. Я лиш мимоходом згадаю тут коротенько про ті недуги тому, бо і вони належать до ряду тих, що повстають через зараження свого роду бактеріями, т. зв. ґонококами.

Всякі трипрові інфекції чи закаження появляються чи то в жінок чи у мущин звичайно насамперед в полових частях тіла, хоч час до часу може хтось заразитися ґонококами від другого, приміром від закажених ґонококами очей у малих дітей або й старших осіб і т. п.

Сама недуга проявляється звичайно через опухнення полових частей тіла, свербіння і т. п. В кілька днів по зараженню зачинає слезити з полових знарядів ропа білявої, а з часом жовтавої краски, викликана хоробливим діланням т. зв. ґонококів, що їх відкрив і відокремив перший раз проф. Найсер в р. 1889.

Трипрові недуги загніздджуються і розповсюднюються не лише в полових знарядах тіла, але час до часу можуть перенестися й до відходової кишки. Хорий дуже легко може заразити собі також очи, коли необережно маніпулює коло них немитими пальцями і т. п. Дуже часто хорий може занепасти також на трипрове запалення суглобів або т. зв. ґоноральний артретизм, що проявляється приміром в коліні одним або й у обох. Тоді хорий відчуває глухі болі в суглобах, а часом і в ногах. Біль перескакує з місця на місце, де тільки недуга виконає свій атак, подібно як при ревматизмі. Суглоби опухають, червоніють; часом набирають матерії або повстають т. зв. нарви. Хорий відчуває тоді гострі болі і не може порушувати закажених частей тіла.

У жінок трипрові закаження є більш небезпечні. Закаження через полові части може перенестися в живіт, атакуючи матицю, яєчники; а часом може спричинити й запалення кишок або черевної оболонки (т. зв. перитонітіс).

Лікування. Всякі трипрові недуги лікується звичайно відповідно до проявів недуги. Найважніше є вилікувати оригінальне або первісне закаження, — себто в полових частях тіла, а тоді й інші компликації скоріше уступають. Лікування трипра полових частей робиться через докладні вимивання при помочі лікарських інструментів розпущеним сріблом та всякими іншими хемічними препаратами. А-ле те все належить до лікаря. Трипрове закаження очей або суглобів лікується рівнож відповідно до проявів недуги — себто дається всілякі медикаменти на усмирювання болів, оклади та обвивання на опухлину. А внутрішні компликації, такі як пр. запалення очеревної, лікується операційними способами.

(Дальше буде)

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

POLAND SPURS COURTS TO STOP A CRIME WAVE.

Summary Powers Given to Judges — Will be Applied Also to Ukrainian Terrorists.

Wireless to The New York Times.

WARSAW, Sept. 4. — Summary procedure in the criminal courts of Poland was decreed today by President Moscicki in cases of robbery, high treason or offenses against the public or individual security or private or public property.

The order was necessitated by recent sabotage and murders in Eastern Galicia and an ever-rising crime wave which is sweeping the whole country. The procedure also is genarally regarded as a better method to deal with Ukrainian terrorist activities than last year's pacification.

In Cracow last week there was a regular battle between a safe-breaker's gang and police conveying some of the gangsters to prison. At Vilna a police search for train wreckers led to several mishaps. In the capital no day passes without robbery and murder.

Ordinarily several months are needed for the courts to go through the complicated legal machinery to reach a final verdict. Introduction of summary jurisdiction will enable the ordinary criminal court to constitute itself an emergency court and pass a final verdict in three days.

(The New York Times,
Saturday, Sept. 5, 1931).

(By the introduction of summary procedure in the criminal coutrs of Poland decreed by President Moscicki the Polish government is carrying out its threat to introduce against the Ukrainians methods more sever than the notorious "pacification" of Eastern Galicia of the autumn 1930.

The threat was uttered by General Skladkowski, the Polish Minister of the Interrior, in the House of the Sejm of the Polish Parliament, on January 26, 1931. In the course of the debate in that House on the expediency and legality of the wholesale official massacres directed against the Ukrainian race under the pretext of counteracting the wave of arsons, the General defended the Polish government by stating that "the strong Government had to choose between proclaiming the martial law, which would have resulted in shooting down people, and the use of police "in the manner used during the "pacification".

(Cf. The "Kurjer Warsawski", Warsaw, January 27, 1931).

By this plea of leniency of "pacification" as compared with the summary court proceedings, the General left no doubt that summary court proceedings could be used by the Government with still greater severity than was the wholesale reprisal during the so-called pacification.

This method of dealing with terrorist acts is now introduced by the Polish government. The summary method leaves the Government a free hand to try them by a tribunal without jury, and to execute the sentence without appeal being taken to a higher court).

OPRESSION IN POLAND.

(From a Correspondent).

Among abuses in post-war Europe the worst are the cumulative violations of the "Minorities Treaty" by the Polish State. With only a very few shining exceptions, like Estonia, all the new European States (and some of the old as well) have committed similar violations. But in Poland they have acquired a primary international importance, both by reason of their barbarism and their abundance, and also by reason of Poland's peculiar position between Russia and Germany. Poland has become a test case by which the Minorities Treaties as a system stand or fall, and with them whole political and social order in Eastern Europe.

The new European frontiers are anything but ideal. But whether to change them is practical politics may be doubted. Old wounds are not healed by being reopened. The wrong done and the dangers created by these frontiers were recognised by those who made them. The wrong done and the dangers created by these frontiers were recognised by those who made them. The wrong — to some extent inevitable, for in regions with mixed populations there can be no frontiers that are ethnologically perfect — was that large, far too large, populations came under alien rule. The dangers arose out of this injustice — dangers of the kind that this country has known in Ireland and in India.

The Poles were therefore required to sign a Treaty in which they pledged themselves to respect the rights and liberties of those alien populations — the Minorities — that came under their rule. The Treaty was also signed by Great Britain and the principal Allied Powers, and it was placed under the guarantee of the League of Nations. The biggest of these Polish Minorities are the Ukrainians — they number from five million (the Polish figure) to seven million (the Ukrainian figure) and have a language, a civilisation, and a national consciousness (as intense as the Irish) of their own. Although, like the Poles themselves, they took up arms for national independence when the Austro-Hungarian Empire foundered, they were denied that independence in the Peace Settlement. The wrong and the danger of this refusal was realised at the time, and the Powers gave the Poles the sovereignty over the Ukrainians because the Poles had recognised the necessity of Ukrainian Home Rule — indeed, there is a law providing for Ukrainian "local autonomy" on the Polish Statute Books. That the law has never been carried out and, even if it were, would but confer a sham autonomy does not alter the fact that the principle of Ukrainian Home Rule was recognised by the Poles themselves.

The Minorities Treaty and implicit pledge to grant Ukrainian Home Rule are the conditions for the very existence of the Polish State within its present frontiers. One might, therefore, have supposed that the Treaty would have been respected, that the Poles could not really have afforded to disregard it, all the more so as it bears the signature of England and France, and was placed under the guarantee of the League. A special procedure and apparatus exist to secure observance.

If this Treaty is not sacrosanct, then no treaty is. If it is challenged, then the principles by virtue of which present-day Poland exists are challenged and the whole problem of "frontier revision" inevitably acquires a new and eminently practical importance. And, if the League is unable to secure observance, then the principles on which the League is based are challenged also.

Twelve years have passed since the Minorities Treaty was signed. Not a month, not a week, hardly a day, in those twelve years, has passed without some violation of that Treaty by the Poles. Violation reached its climax last year. The facts about the "Pacification of Eastern Galicia" (as the sanguinary outrages and the destruction of property by Polish cavalry and constabulary in the Ukraine last autumn are officially termed) are now so familiar and so indubitably established that they need not be repeated here. The outrages committed in Polish Upper Silesia are equally familiar. Well-known, too, are the attempts at denial, first, and then, when denial was found to be useless, at excuse and palliation — the wretched stuff produced by the "Polish Press Bureau" in London, for example, and the frothing stream of propaganda that pours down on newspaper offices and on Members of Parliament. Less familiar is the terrorisation of the White Russian minority by the Poles, though it may not always remain so, for a primitive peasant population that is hardly awere of the League's existence and has never had any experience of democratic institutions may find other and more dramatic means of calling the world's attention to its wrongs.

But whether familiar or not, the facts are there. Some of them — for example, the Silesian outrages — have been established by the League itself. And yet the violations go on as though the Minorities Treaty, the League, and public opinion did not exist. Thanks to Mr. Henderson the Poles were left in no doubt at the last meeting of the Council that the atrocities committed in the Ukraine were a serious matter and that the Poles had better compose their quarrel with the Ukrainians before the next meeting of the Council. Representations of particular severity were made at Geneva as a result of the petition — found to be fully justified — of the German Minority in Upper Silesia. The Committee of Theree, appointed by the Council to inquire into the working of the Polish "agrarian reform law," found that the law was applied with unfair discrimination against German landowners. The evasions and falsehoods with which the Polish Government tried to hoodwink the eminent and dignified jurists of the Committee are very amusing to read — they were exposed by the **Manchester Guardian** the other day when it published the relevant correspondence that passed between the Committee and the Polish Government.

But representations, inquiries, and publicity have all been in vain. The Poles have made no serious attempt to settle their dispute with the Ukrainians. Nothing has been done to punish those responsible for the atrocities or to compensate the victims for bodily injuries and damaged property. In Upper Silesia and in the so-called "Corridor," the disabilities inflicted on the German Minority have increased instead of diminished. Terroristic pressure, arrests, beatings, unfair discrimination, economic boycott — they all go on, as though nothing whatever had been said. They all work like the co-ordinated parts of a tyrannical system that presses now on individuals, now on whole categories of persons. Even the rulings of the Polish court will sometimes flout the Treaty (in this respect, too, Poland does not stand alone). One only has to imagine what would happen if Germany were to pass a law contravening the Treaty of Versailles, to realise that there are still two measures of international justice to-day — one for the victors, another for the vanquished. The mere doubt that the Austro-German customs agreement does not conform to international law was enough to create a hostility that has not died down even yet.

But apart from any judicial considerations, how can there be any confidence in Poland's future if the Minorities — who make up a third of her population — are driven to think only one thought above all other thaughts, namely, how to shake off intolerable oppression? Of what use is Poland's great army when, as everyone at all acquainted with the present state of Poland knows, whole divisions will mutiny the moment war breaks out, and enemies will arise, not only in the East or from the West, but in thousands of towns and villages behind the Polish line? How can there be an enduring peace between Germany and Poland if the German Minority is opressed year in, year out, and all the German Government can do at Geneva remains unvailing? How can Germany remain in the League if one of the Legue's primary functions, the protection of Minorities, remains unfulfilled? And how can there be a League at all without Germany?

In such a situation Poland could hardly reckon on much sympathy, seeing that she herself would have brought that situation about. She would, no doubt, appeal for help — as she did in 1920 — but help so that Poland's frontiers remain as they were before and so that the Minorities can be oppressed all over again must **never** be given. Help, if any, can be given only on condition that there is a new Poland in which (promises, pledges, and treaties having proved worthless) there will be no Minorities to oppress.

Would it not be better if those principles were observed which, although they may seem remote and academic now, are yet the conditions on which Poland came into existence and on which she may pass out of existence? Would it not be better if the Minorities Treaty were kept and if the Ukrainians were given Home Rule before it is too late? And would it not be a good thing if the League and the Assembly were to pay attention to these matters next month, even if they are not on the agenda?

(The New Statesman and Nation, London, England, Aug. 29, 1931).

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільні Козаки, від. 16, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в четвер, 10 вересня, точно в годині 8-мій ввечір. Кождого члена є обовязком раз в місяць прийти на збори та заплатити за себе що місяця розмет. Хто з членів ще не вписав своїх дітей до товариства і У. Н. Союза, то проситься сего місяця вписати. Проситься членів не забувати про будову дому, а приносіть гроші, хто кількo може. — Т. Майка, предс.; М. Гримарчук, кас.; В. Гурянський, секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Зі свята Стрільця на інвалідів.

Українська православна громада святкувала память полягдих синів України врочистим обходом на Зелені Свята. Епископ о. Теодорович в асисті священства відправив полеву Службу Божу і поминальне богослуження. о. Владика сказав зворушаючу промову. Від стрільців говорив п. М. Свистун.

По поминальнім богослуженню заряджено збірку на інвалідів, котра принесла $25.58. По одному долярови жертвували: Т. Свистун, Ів. Хмелик, п. Поперечний, Н. Ворончак, Н. Самбір, п. Сорока, п. Рубат, Д. Перчак, Т. Івахів, К. Ткач, Ст. Сальо; по 50 ц.: І. Сорока, п. Білик, п. Ванчура, п. Довгань. Дрібними жертвами зібрано $8.58, а $4 прийшло з надвишки з трока, що возив громадян на свято з 23-тої і Брави вул.

Всього разом було $25.58, котрі висланo до Обєднання з призначенням на інвалідів.

Стрілець.

Відважна.

— Ти така невеличка, а твій суджений такий великий, такий високий... Не боїшся його?

— Коби я лише дістала йому до кишені, то вже дам собі раду...

ВІСТИ З СІЧОВОГО БАЗАРУ „СУРМА".

103 АВЕНЮ А, НЮ ЙОРК.

З краю від Червоної Калини прийшли нові видання як рівнож календарі на рік 1932.

Також того тижня відобрано з костумгавзу 4 великі паки цукорків Української Фабрики „Фортуна Нова" зі Львова. Ті цукорки не лише на вигляд Українські, але до того ще назви Українські мають як Тарас, Стефан, Сяйко, Ірина, Оксана як також є історичні, під назвою „Солодка Історія" за одного доляра дістанете гарну баксу цукорків майже зі всіми Українськими діячами як і другими історичними памятками. В краю такі цукорки мають великий попит бо вони вчать дітей Української Історії. Всі цукорки буде можна дістати від Сурми по ціні гуртовій.

Надзвичайна гарна програма на радіо буде в середу дня 9-го с. м. о годині 8.30 зі Стації (WNYC) яку приготовив Український челіст Михайло Втовяк. Його програми між Американцями виробили собі популярність. Минувшого тижня його програма з тої самої стації була передана до публичних парків. В Парку на Томкінс Сквер зібралася велика гурма людей, і хоть дощ лив то всі слухали до кінця а підчас Верховини і Коломийки то аж підскакували і плескали вдолоні.

Того тижня я отримав листа з краю, пишуть що отримали 12 дванайцять цалевих рекордів, всі в порядку і заплатили на почті 2 злотих і 80 гроши, то є 32 центи американських. Пишуть що на почті в Камінці Струміловій казали їм розпакувати щоб подивитися як виглядають, і хтось там приніс грамофон то як заграли (а було чути на дворі) то всі жиди з міста зійшлися слухати. Ледво потому видерлися з тої юрби.

Олекса Галушка з Ню Йорку вислав до краю від нас куплений грамофон нумер 8-35 котрий коштував колись 300 долярів. За саму пересилку заплатив 40 долярів цла так жадного не платив. Консуль польський в Америці казав що там мають платити 20 долярів.

Стефан Шиманський з Бронтвіл бин Н. Й. приїздив спеціально до Сурми за рекордами Авраменка бо має своїх 3-ох танцюристів котрі час від часу пописуються між Американцями. Осип Петрик з Менчестер Н. Г. читав богато про Сурму і постановив відвідати Розумівся не завівся, знайшов Український дух, накупив книжок і колекцію марок для свого синка. Михайло і Йосиф Стойка з Клівленд О. відвідуючи Ню Йорк нікам перед вступили до Сурми. Кольсь вони були в Брукліні та виїхали до Клівленду, там так само роботи слабо за те Українці добре там поподарюють, мають свій банк велику пекарню, та другі бизнеси. Мають свою банду, три хори 2 церкви і два Народні Доми. Максим Грабан з Тавтон, Месс купив богато нових рекордів щоб показати в своїй місцевости які є гарні рекорди. Місс, Мрс. і Мр. Крайківський з Кінгстон, Па. відвідуючи Сурму любили нашу перерібку обіцяли ще приїхати ще з більше гостями.

Петро Турчанський з Ню Йорку зайшов спеціяльно на офіс щоб довідатися хто виграв нагороду за оголошений минувшого року конкурс на музику для слів Богдана Лепкого „Думка". Отже не виграв ніхто. А тому що комісія котру кликано судити відказалася бо слова її не подобалися. Композитори прислали свої мельодії і потому назад їм звернено. Доси ми вже чули в Ню Йорку по концертам дві инші мельодії до тих самих слів і це композиції знаного артиста Йосифа Давиденка і композиції музиканта Павла Гуменюка. Хто був на прощальнім вечері О. Грибівського мав нагоду почути одну мельодію котру співав сам Й. Давиденко своєї композицію. Всі йому плескали, видно що подобалася, лише на жаль що не було на сали зараз оголошено що то за пісня і яким способом вона дісталася на сцену. Чи не булоби добре таки зібрати комісію і як не подобаються її якісь слова то вибрати другі, але таланковитим американським композиторам дати щось до творення. Напевно вийде щось доброго лиш хтось мусить за тим слідити, і потому належито оцінити. Двайцять пять долярів дарованi Сурмою на ту ціль дальше є до розпорядимости такої комісії.

Ілія Махіброда з Нортгемптон Па. відвідуючи Сурму обіцяв прислати ордери на книжки і рекорди.

Петро Фурка з Джерзи Сіти прийшов в Неділю з фамілією так відвідати лише, але побачив нове радіо „Сурма Спесял" котре грає і само міняє рекорди виймав гроші з кешені і заплатив всі нараз і зараз казав собі привезти. Він перший має такий комбінейшен в Джерзи Сіті.

ТАРЗАНІВ СИН. (32.)

Хлопець був здивований, побачивши на піску сліди людських ніг. Сліди були свіжі й між ними було видно сліди ніг білих людей, взутих у шкіряні черевики. Сліди вказували на те, що тут недавно пройшла велика ватага людей, мабуть мандруючих на північ до якоїсь оселі. Хлопець захопився бажанням іти цими слідами, щоб дігнати ватагу. Малпа не хотіла йти велід за людьми, але корилася хлопцеви, який був для неї сином малпячого короля.

—o—

Малпа не могла його переконати й мусіла йти за ним. За якийсь час вони підійшли близько до задньої сторожі, що охороняла вандруючу групу людей. Біля тузина чорних людей несли тягарі, а їх підганяли батогоми білі люди, які видно поспішали. Великани білі люди били в страшний спосіб чорних по їх відкритих спинах. Хлопець від гніву хотів крикнути, але прикусив губу й тяжко зітхнув.

—o—

Та бійка навіть на велику малпу зробила прикре враження й вона з докором сказала хлопцеви: „Так отце ті потвори, яких ти хотів дігнати й може навіть пристати до них?" „Вони харцизи!" відповів хлопець. „Та всеж я хочу запитати їх, де знаходиться ближчий порт, а потім, Акуте, ми лишимо їх". Сказавши це, він швидко пішов у напрямку тої ватаги людей, стараючись скорше дігнати їх. Він був уже недалеко, коли один з білих людей побачив його.

—o—

Та людина почала алярмуючи кричати й одночасно піднесла рушницю, ціляючи у хлопця. Куля впала недалеко хлопця на землю й спинилася біля його ніг. Негайно вчувся другий стріл і куля просвистіла над головою хлопця. Він скочив до дерева й притаївся, щоб укритися від куль. Малпа також заховалася за деревом позаду хлопця. Вони зробили це так скоро, що білі люди були здивовані, де поділися малпа й хлопець.

—o—